

Deze nota beschrijft een evaluatie van de gedane investeringen in traject 1 van het vastgoedinformatieplatform en de resterende behoeften die in traject 2 vanaf 2024 zullen worden aangepakt.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 en het relanceplan Vlaamse Veerkracht kiest resoluut voor digitalisering als een speerpunt in innovatie. Zo wil de Vlaamse Regering de mobiliteit op de Vlaamse vastgoedmarkt verder ondersteunen via doorgedreven digitalisering. Burgers en bedrijven verwerven en verkopen steeds vaker onroerend goed en verwachten daarbij dat de verschillende overheden sneller en laagdrempeliger dan vandaag relevante én correcte informatie over dat vastgoed kunnen verschaffen. Om de baten voor alle actoren binnen bereik te brengen, besliste de Vlaamse Regering op 19 maart 2021 om voor vastgoedinformatie een datasnelweg te realiseren via het Vlaams vastgoedinformatieplatform. Het goedgekeurde project omvat twee trajecten. Het eerste traject tot eind 2023 beoogde de ontwikkeling, de uitrol en het beheer en de exploitatie van het vastgoedinformatieplatform zelf. Het tweede traject zet vanaf 2024 in op het digitaliseren en doelgericht verbeteren van de kwaliteit van de aan het vastgoedinformatieplatform gerelateerde gegevensbronnen en het verder doorontwikkelen van het vastgoedinformatieplatform.

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld Digitalisering. In de beleidsnota ICT en Facilitair Management is opgenomen dat Vlaanderen actief deelneemt aan interbestuurlijk overleg inzake data en digitalisering en waar mogelijk interbestuurlijke samenwerkingsakkoorden afsluit voor het hergebruik van door andere overheden ontwikkelde technische oplossingen. Eveneens wordt het belang van kwalitatieve data aangeduid voor een betere dienstverlening en besluitvorming. Burgers en geïnteresseerde kopers verwachten een snelle afhandeling van het dossier en verwachten correcte en gedetailleerd informatie van de overheden, onafhankelijk van op welk bestuursniveau de data in beheer is.

De beleidsnota van Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid verwijst naar het gegeven dat lokale besturen dienstverlening dienen te ontwikkelen op basis van open data en innovatieve ICT-oplossingen. De investeringen in centrale of authentieke bronnen dienen bij voorkeur te gebeuren op centraal (Vlaams) niveau zodanig dat dit alle lokale besturen ten goede komt in de vorm van kostenefficiëntie of een verbeterde gemeentelijke dienstverlening.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering heeft op 19 maart 2021 op basis van de nota VR 2021 1903 VV DOC.0022/1BIS betreffende de ontwikkeling, de uitrol en het beheer en de exploitatie van het Vlaams Vastgoedinformatieplatform en de kwaliteitsverbetering van de aan het platform gerelateerde gegevensbronnen, beslist het voorgesteld project op te starten, de zogenaamde fase 1 van het Vastgoedinformatieplatform.

Voorontwerp van decreet

Het voorontwerp van decreet werd toegelicht en besproken tijdens meerdere overlegmomenten van een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van het agentschap Digitaal Vlaanderen, de Confederatie van Immobiliënberoepen Vlaanderen (CIB), de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat (Fednot) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).

////////////////////////////////////

Gemeenten (VVSG), Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat (Fednot), Confederatie van Immobielberoepen Vlaanderen (CIB) en Digitaal Vlaanderen en staat in voor de operationele opvolging van de ontwikkeling en het beheer van het VIP. Het bestuurscomité is vragende partij om in te zetten op noodzakelijke functionaliteiten op platformniveau en/of initiatieven bij gegevensbronnen zodoende de volledige baten van het vastgoedinformatieplatform zoals vooropgesteld binnen bereik te brengen.

1. Verdere digitalisering van de achterliggende bronnen in het kader van het verstrekken van vastgoedinlichtingen

Een aantal gegevensbronnen kunnen op heden hun informatie niet automatisch doorgeven aan het VIP. Een gebrek aan digitale publicatie van gegevens via API of webservice ontbreekt of deze zijn aan vervanging toe. Voorbeelden hiervan zijn de rooilijnplannen of allerhande heffingen die al dan niet van toepassing zijn op een bepaald perceel. Gezien de directe impact van een gebrekkige digitalisatie van achterliggende gegevensbronnen op de primaire doelstelling van het vastgoedinformatieplatform (=verkorten van de doorlooptijd nodig voor het verkrijgen van vastgoedinformatie), zijn eveneens in fase 2 investeringen noodzakelijk rond bronverbeteringen in 2024 en de daarop volgende jaren. Deze investeringen zullen ertoe leiden dat extra databronnen gekoppeld kunnen worden aan het VIP-platform. Uiteraard blijven de bronhouders verantwoordelijk voor hun eigen databronnen.

Vanuit het vastgoedinformatieplatform kunnen bronverbeteringstrajecten gericht ondersteund worden met een hefboombudget. Er wordt uitgegaan van 5 grote (met een gemiddelde kost van 310k) en 10 kleine digitaliseringsprojecten (met een gemiddelde kost van 110k). Het hefboombudget zal worden aangewend bij de betrokken bronhouders door het bestuurscomité van VIP in functie van de business waarde voor de aanvragers en burgers. Het hefboombudget wordt ingezet als een incentive om digitalisaties of kwaliteitsverbeteringen die cruciaal zijn voor het realiseren van de VIP-doelstellingen te versnellen en meer draagkracht te geven. De betrokken bronhouders dienen daarbij ook steeds een bijdrage uit te voeren ter waarde van 50% van de totaalkost van de bronverbeteringstrajecten.

Voor het ondersteunen van lokale besturen in dit traject wordt, net zoals in de eerste fase van het VIP, voorgesteld een subsidie van 200k te verlenen aan de VVSG zodanig dat er een strategische relatiebeheerder kan ingezet worden bij VVSG om voldoende buy-in en harmonisatie te hebben bij de digitalisaties van bronnen waar de gemeente verantwoordelijk voor is of waar zij een informatieleverancier zijn van een centrale bron

Voor het ondersteunen van 15 bronverbeteringsprojecten in de periode 2024-2028 wordt een totaal hefboombudget geraamd van 2.850 keuro. Deze is als volgt samengesteld:

Onderdeel	Geraamde kost
Ondersteuning van digitalisering van 5 grote bronnen	1.550 K
Ondersteuning van digitalisering van 10 kleinere bronnen	1.100 K
Subsidie aan VVSG voor ondersteuning van lokale besturen bij bronverbeteringen	200 K

2. Bijkomende gegevensbronnen aansluiten op het platform

Binnen het landschap van de overheidsinstanties zijn er naast de vastgoedinlichtingen nog tal van andere datastromen die via allerlei internet-loketten verlopen naar de vastgoedsector (bv. Bodemattest via OVAM webloket). In de vastgoedsector leeft sterk de vraag om ook deze andere

Vastgoedinformatieplatform wordt ingezet om in functie van de business value voor het VIP-platform (met als doelstelling minder manuele workload voor lokale besturen en een verkorte doorlooptijd van een product) de middelen voor concrete projecten in te zetten binnen bovenstaande trajecten.

De realisatie van deze tweede fase van het vastgoedinformatieplatform wordt op verschillende niveaus opgevolgd:

- de Raad van Bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf die belast is met het beheer en de exploitatie van het vastgoedinformatieplatform en met de strategische ontwikkeling van de datadelingsplatformen in beheer bij het Vlaams Datanutsbedrijf
- het bestuurscomité waar in overleg met de partners Fednot, VVSG, CIB en Departement Omgeving noden en behoeften rond de verdere doorontwikkeling van het vastgoedinformatieplatform tactisch en operationeel worden opgevolgd en de middelen worden toegewezen aan de concrete projecten in functie van de business waarde.
- het periodiek bronhoudersoverleg waar met de betrokken Vlaamse instanties operationeel bronoptimalisaties opgestart en opgevolgd worden.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

In het VIP-decreet werd naar analogie van de nota VR van 19 maart 2021 een platformretributieprijs opgesteld van 36,50 EUR om enerzijds de door de Vlaamse overheid en Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat geprefinancierde investeringskosten terug te verdienen en anderzijds de applicatie in productie te kunnen beheren en de bronbeheerders en gebruikers daarbij te ondersteunen (helpdesk).

Volgende kostensoorten vormen de platformretributieprijs die in het VIP-decreet opgenomen werden:

Tabel 4: kostencomponenten platformretributie

Projectfase	Kostensoort	Totaal bedrag	Rebütitiesoort	Voorziene retributiebedrag
Investeringsfase	Traject 1: Investerings- en doorontwikkelingsk osten platform Exploitatie- en beheerskosten platform tot eind 20 23	8 794 k	Tijdelijke platformretributie	14 € (5 jaar)
Investeringsfase	Traject 2 Voorziene budget voor de optimalisatie van het register voor historische stedenbouwkundige informatie en referentieregister milieu-informatie	750 k	Tijdelijke platformretributie	2 € (3 jaar)
Operationele fase	Traject 1 Exploitatie, beheer	2 004 k	Vaste platformretributie	15,5 €

////////////////////////////////////

	en doorontwikkeling platform (vanaf 2024)			
Operationele fase	Traject 2 Voorziene hefboombudget voor de uitbouw van kwaliteitsvolle digitale registers (vanaf 2024) (max 50% financiering door project)	650 k	Tijdelijke platformretributie	5 € (5 jaar)
Totale platformretributieprijs				36,50 €

Tabel 4 werd samengesteld in 2021 met de assumptie dat er 130.000 betalende dossiers per jaar via het VIP-platform zouden verlopen.

In de nota van 19 maart 2021 werd eveneens een voorstel opgemaakt (zie Tabel 5) waarbij **68,68% van de gerecupereerde prefinancieringsmiddelen toegewezen worden aan het Vlaams Datanutsbedrijf voor de uitvoering van fase 2**¹ De overige middelen (2.690 keuro) stromen terug naar de algemene middelen van de Vlaamse overheid en zijn het resultaat van de directe economische return van het platform.

Tabel 5: Voorstel uit nota VR van 19 maart 2021 m.b.t. toewijzing middelen aan fase 2 van VIP

Jaartal	Recuperatie prefinanciering VO	Toewijzing aan fase 2
2024	1.872 K	1.300 K
2025	1.872 K	1.300 K
2026	1.845 K	1.250 K
2027	1.638 K	1.140 K
2028	1.363 K	910 K
Totaal	8.590 K (100%)	5.900 k (68,68%)

Het aantal betalende transacties dat via het VIP-platform verloopt zal mogelijks in de realiteit afwijken van het ingeschat aantal van 130.000. Het Vlaams Datanutsbedrijf krijgt opdracht om in uitvoering van deze beslissing van de Vlaamse Regering een jaarlijkse afrekening te maken van het aantal betalende transacties en in functie daarvan de resterende gelden over te maken aan de Vlaamse overheid die niet toegewezen dienen te worden voor fase 2 volgens formule:

Aantal transacties X 16 EUR (tijdelijke platformretributie voor recuperatie prefinanciering van ontwikkeling platform en Voorziene budget voor de optimalisatie van het register voor historische Stedenbouwkundige informatie en referentieregister milieu-informatie) X 90% (aandeel van de Vlaamse overheid) X 31,32% (aandeel van gerecupereerde prefinancieringsmiddelen die terugvloeien naar algemene middelen)

De terugbetaling van de gerecupereerde prefinancieringsmiddelen voor zowel de Vlaamse overheid als de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat wordt logischerwijs geplafonneerd op het totaal van de prefinancieringsmiddelen. Van zodra de geprefinancierde kosten volledig terugbetaald zijn en de tijdelijke platformretributie voor “voorzien hefboombudget voor uitbouw digitale registers” wegvalt, daalt de platformretributie voor aanvragers van 36,50 EUR naar 15,50 EUR.

¹ Zie nota VR 2021 1903 VV DOC.0022/1BIS , titel “Herinvestering van een deel van de terugbetaalde prefinancieringsmiddelen van de Vlaamse overheid in de operationele fase (traject 2)”

////////////////////////////////////

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur,
Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Gwendolyn RUTTEN

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhail DEMIR

